

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupen Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Haškova 1714/3, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2015, č. j. OAM-604/ZA-ZA05-ZA05-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 10. 2015, č. j. 32 Az 7/2015 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Janu Urbanovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 1. 2015, č. j. OAM-604/ZA-ZA05-ZA05-2014 (dále „napadené rozhodnutí“), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 11. 2014 tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“), se neuděluje.

Žalobcovu žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové (dále „krajský soud“) rozsudkem ze dne 23. 10. 2015, č. j. 32 Az 7/2015 – 58 (dále „napadený rozsudek“), zamítl. Nejdříve krajský soud rekapituloval rozhodné skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobce při pohovoru uvedl, že má ukrajinskou národnost, je křesťanského pravoslavného náboženského vyznání, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Není a nebylo proti němu vedeno trestní stíhání. Vojenskou službu nikdy nevykonal, protože v té době byl v České republice. Z Ukrajiny naposledy odjel v roce 2004, matka ho vyhodila z domu, neměl kde být, proto odjel do České republiky pracovat. V České republice kvůli práci pobýval již v roce 1998, považuje ji za svou cílovou zemi. Chtěl by si zde zlegalizovat pobyt, normálně žít a pracovat, bydlet s přítelkyní a jejími dětmi. Již v únoru 2014 požádal o mezinárodní ochranu v České republice, nebyla mu udělena. V případě návratu do vlasti se obává odvodu do armády, jako se to stalo i jeho bratrovi (sloužil přes tři měsíce v Luhansku, dostával málo jídla, měl zdravotní problémy). Žalobce považuje odvody do armády

za nelegální, neboť ten, kdo má peníze, může se z této povinnosti vykoupit. O možném nástupu do armády se dozvěděl asi měsíc před podáním této své druhé žádosti o mezinárodní ochranu. Domů mu začaly chodit výzvy, řekl mu to bratr a radil mu, aby se domů nevracel. V případě návratu se dále obává ztráty zázemí, nemá se kam vrátit, nic ve vlasti nemá a vracet se tam ani nechce. V České republice v současné době se svoji přítelkyní nežije, sám nemá práci a nechce ji finančně zatěžovat. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. Součástí správního spisu jsou informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalobce měl možnost se s podklady pro rozhodnutí seznámit, vyjádřit se k nim, případně navrhnout další podklady. Této možnosti nevyužil.

K samotnému posouzení důvodnosti žaloby krajský soud uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce a na základě několika zpráv o situaci v zemi původu. Žalobce nebyl ve své vlasti politicky aktivní a nikdy neměl potíže se státními orgány. Nelze proto dospět k závěru, že by byl pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce neopustil zemi z azylově relevantního důvodu, nýbrž proto, že ho jeho matka vyhodila z domu. Žalovaný se dostatečně vypořádal i s žalobcem uvedenou obavou z odvodu do armády v souvislosti s aktuálním vývojem bezpečnostní situace na Ukrajině. Branná povinnost je zcela legitimní i podle mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána. K otázce „odpíračů vojenské služby“ soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, sp. zn. 5 Azs 4/2004, podle něhož není odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby bez dalšího důvodem pro udělení azylu. Žalobce si podanou žádostí o mezinárodní ochranu chtěl zajistit legalizaci svého pobytu. K tomu však azylové řízení neslouží.

Za správné, zákonné a dostatečně odůvodněné krajský soud považoval i neudělení azylu dle § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, a proto mu nemohl být udělen azyl za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu). Pokud jde o neudělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), připomněl krajský soud, že posouzení důvodů pro udělení tohoto typu azylu je na správním uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Žalobce žádné skutečnosti, které by byly skutečně významné z hlediska humanitárního azylu, neuvedl. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, lze učiněnému závěru přisvědčit.

Dále se krajský soud zabýval tím, jak žalovaný posoudil podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální. Žalovaný dostatečně odůvodnil, že žalobci při návratu nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu či ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. S tímto posouzením se krajský soud ztotožnil. Na základě zpráv opatřených žalovaným a na podkladě i posledních rozhodnutí Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a středu země včetně hlavního města Kyjeva je klidná. Ze správního spisu a výpovědí žalobce vyplývá, že pochází ze Zakarpatské oblasti, která se nachází na západě Ukrajiny a není zasažena ozbrojenými střety. K tomu krajský soud odkázal na recentní judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že bezpečnostní situace na Ukrajině aktuálně nedostala žádných změn. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno,

pokračování

že by některému z jeho rodinných příslušníků byla udělena doplňková ochrana. Krajský soud dále odkázal na závěry žalovaného, tak jak to připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130.

Proti napadenému rozsudku nyní žalobce (dále „stěžovatel“) brojí kasační stížností. V ní uvádí, že krajský soud se řádně nevypořádal s jeho námitkou, že žalovaný porušil ustanovení § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Podle stěžovatele se žalovaný totiž nevypořádal nejen se všemi skutečnostmi, které v průběhu řízení vyšly najevo, ale také se skutečnostmi, které stěžovatel výslovně uvedl. Vypořádat takové skutečnosti je však povinností žalovaného. K tomu stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107. Odůvodnění napadeného rozsudku je podle stěžovatele nedostatečné, neboť soud se ve většině pouze omezil na opakování tvrzení stěžovatele a závěrů žalovaného a nikterak neobjasnil, jakým způsobem dané skutečnosti hodnotil. Dále soud pouze odkázal na závěry žalované, resp. je pouze zopakoval, aniž by se věcně zabýval stěžovatelem uváděnými důvody. Napadený rozsudek tak stěžovatel považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel považuje svou kasační stížnost za přijatelnou, neboť svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Právě shora uvedené zásadní pochybení krajského soudu (nevypořádání všech skutečností) mohlo mít nepochybně dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Pokud krajský soud nerespektoval judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je potřeba vypořádat všechny námitky účastníků řízení (např. rozsudky ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74, či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73), je nepochybně dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti dle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel s ohledem na uvedené navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že se plně ztotožňuje s napadeným rozsudkem, přičemž na tento rozsudek odkázal. Soud se zabýval všemi skutečnostmi, jež stěžovatel uvedl a zabýval se také situací stěžovatele v případě návratu do země původu. Stěžovatelovy kasační námitky jsou pouze obecného charakteru. K tomu žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 – 37, a ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58. Žalovaný se ke všem námitkám stěžovatele vyčerpávajícím způsobem vyjádřil již ve svém vyjádření k žalobě. Žalovaný je přesvědčen, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti pro nepřijatelnost odmítl, případně zamítl pro její nedůvodnost.

Protože Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (veškerá zde uváděná judikatura je dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně (rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu); 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon (to znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně); 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Stěžovatel založil svou kasační stížnost na tvrzení, že žalovaný se dostatečným způsobem nevypořádal se všemi skutečnostmi, jež vyšly najevo v průběhu řízení. Toto tvrdil i v žalobě. Podle něj se krajský soud s tímto tvrzením nevypořádal. Tím krajský soud podle stěžovatele zásadně pochybil a toto pochybení mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Kasační stížnost je tak podle stěžovatele přijatelná.

Nejvyšší správní soud však tomuto tvrzení nemohl přisvědčit. Postup krajského soudu v řízení o žalobě byl zcela v souladu se zákonem, neboť krajský soud dostatečným způsobem zjistil skutkový stav věci. Krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami a přezkoumatelně a přesvědčivě své zamítavé rozhodnutí odůvodnil. S tvrzením stěžovatele, že žalovaný neposuzoval všechny rozhodné skutečnosti, se krajský soud výslovně neztotožnil (s. 5 napadeného rozsudku) a následně podrobně odůvodnil, proč považuje posouzení provedené žalovaným za zcela správné a dostatečné. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti ani nikterak nespécifikoval, jakým konkrétním žalobním tvrzením se krajský soud nezabýval.

Pokud stěžovatel namítá, že krajský soud pouze převzal tvrzení stěžovatele a žalovaného, aniž by sám hodnotil skutečnosti vzešlé najevo v řízení, nemůže tomuto Nejvyšší správní soud přisvědčit. Krajský soud si sice skutečně osvojuje závěry žalovaného, činí tak však podrobně odůvodněným způsobem. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu navíc lze připustit, aby v případě, kdy je rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou, shodují-li se uplatněné důvody, a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, aby si krajský soud správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130). Právě v projednávaném případě bylo napadené rozhodnutí žalovaného podrobně odůvodněno, žalovaný žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzoval na základě všech skutečností, jež ve správním řízení vyšly najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Žalovaný tak respektoval požadavek vyslovený v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 – 107, jímž v kasační stížnosti argumentoval stěžovatel.

pokračování

Krajský soud se se všemi žalobními námitkami vypořádal podrobně, přičemž nedošel k odlišným závěrům než k těm, ke kterým došel žalovaný, a proto bylo zcela namístě, aby si krajský soud závěry žalovaného osvojil. Krajský soud tak v tomto ohledu postupoval zcela správně.

S ohledem na uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud se nedopustil žádného pochybení, a tudíž nemohlo být zasaženo do hmotně-právního postavení stěžovatele ve smyslu shora citovaného rozsudku č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Žádné další důvody pro přijatelnost kasační stížnosti stěžovatel neuvedl a Nejvyšší správní soud žádný důvod pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal. Kasační stížnost je tak nepřijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. a jako takovou ji Nejvyšší správní soud musel odmítnout.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Usnesením krajského soudu ze dne 19. 6. 2015, č. j. 32 Az 7/2015 – 21, byl stěžovateli ustanoven advokát Mgr. Jan Urban, přičemž ten stěžovatele zastupoval ve smyslu § 35 odst. 8 in fine s. ř. s. i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje ustanoveného zástupce a jeho odměnu platí stát. Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele přiznal odměnu za 1 úkon právní služby, a to za písemné podání nebo návrh ve věci samé – sepsání kasační stížnosti [§ 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3.100 Kč [srov. § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto mu na náhradě na dani z přidané hodnoty přísluší částka 714 Kč. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů tedy činí celkem 4.114 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu